

Eskuin muturraren gorakada

Italiako Legaren esperientzia Europako liga xenofoboa osatzeko

Maiatzeko europar hauteskundeak begi bistan, Italiako Barne ministro Matteo Salvini Europako alderdi xenofoboen liga eraikitzeke proposamena luzatu du. Apirilaren 4an zenbait alderdi ultraeskuindarrekin batera Milanen konferentzia egin zuen. Ikusteko dago Marine Le Pen frantziarrak edo Viktor Orban hungariarrak, pisu handiko bi aipatzearen, proposamena babestuko duten.

 XUBAN ZUBIRIA

Italian bi hamarkada dira eskuineko populismoa fenomeno politiko bilakatu zenetik. Iparraldeko zenbait mugimendu autonomista batu ostean eratu zuen Umberto Bossik Lega Nord alderdia 1992. urtean. *Mani Pulite* izenez eza-gun egingo zen prozesu judizialaren giro-soinuaren erdian, Di Pietro epaile milandarrak Italiako alderdi politiko gehienek lege kanpoko finantzaketaren frogak aireratu eta eskandalua lehertu zenean. Tesi xenofoboak oinarri hartuta, Italiako iparralde aberatsaren subiranotasuna aldarrikatzen zuen mugimendu bezala egituratu zen.

Ustelkeriak alderdiak erabat zipriztindu zituen garaian egoeraren larritasunak inflexio puntua ekarri zuen Italiako politikan. Horri mafiaren indartzea gehitu zitzaion, urte berean hil baitzituen mafiak Giovanni Falcone epailea eta Paolo Borsellino magistratua. Ezegonkortasun hark sorturiko haserre kanalizatuko zuen tresna bikaina sortu zuen Bossik: Lega Nord. Egoera politiko nahasi hura probestu zuen Silvio Berlusconi enpresariak ere. Denbora gutxiaren buruan, Italiako politikaren lehen mailara jauzi egingo zuten biek.

BOSSIREN LEGA NORD

PCI masen alderdia bere kontraesanetan itoizten zen bitartean, Bossik berritasuna ekarri zuen agertoki politikora. Erromatik zetorren erretolikaren aurrean zuzen hitz egiten zuen lider gaztea zen bera. Hasierako ideal federalista, xenofobiaz hornitu eta subiranista bilakatu-

ELKARTUTA. FINLANDIA, DANIMARKA, ALEMANIA ETA ITALIAKO ESKUIN MUTURREKO ALDERDIAK BATU DIRA EUROPAKO HAUTESKUNDEETARAKO.

ko zuen. Italia porrot egindako estatua zen eta hegoaldea iparralde langilearen kontura bizi zen, bere hitzetan. Mafiaren arazo kronikoaren errelatoari Napoli eta Siziliako "etorkinen arazoa" gehitu zien. Oinarri diskriminatzaile faltsu horien gainean hasi zen Padania bezala ezagutzen den lurraldearen burujabetza eskatzen Lega Nord.

Globalizazioak eta Berlingo harresia-
ren erorketak sorturiko galderei erantzuteko *legistek* Italia hegoaldean bilatu zituzten errudunak: *terrori*-ak, hau

da, Sizilia, Calabria edo Napolitik herrialdearen iparraldera lanera joandako herritarrak. 1992an Bossik hauekin egindakoa errepikatzen ari da Salvini errefuxiatu eta etorkinekin. Mediterraneoaren beste aldetik datozenak dira orain txar guztien erantzule.

1994KO BERLUSCONIREN GARAIPENA

Aipatutako koikuturak eta estrategia komunikatibo bikainak eragin zuten Berlusconi 1994ko hauteskunde presidentzialak irabaztea. Gobernabilitatea

bermatu eta ezkerre alboratzeko Lega Nord-en beharra zuen. Neurri fiskal eta xenofobo batzuen truke babestu zuten *legistek* Berlusconi, Italiako presidente izendatuz. Federalista eta gerora independentista bezala aldarrikatzen zen mugimendua, nahita edo nahi gabe, herrialde transalpinoak bizi zuen *status quo*-a mantentzeko giltza bihurtu zen, Europako beste zenbait mugimendu subiranisten antzera.

Horrela bilakatu zen Bossi Berlusconiren aliatu. Bere semearen unibertsitateko titulu faltsuen eskandaluak eta alderdiaren legez kanpoko finantzaketaren mamuak bere ibilbidea kolokan jarri zuten arte. 2012. urtean erretiratu zen. Roberto Maroni milandarrak 2013an Lonbardiako hauteskunde presidentzialak prestatzeko alderdiaren gidaritza utzi zuenetik, Italiako Barne ministro izatera iritsi den Matteo Salvini da mugimendu populistaren liderra.

LEGA NORDETİK, SALVINIREN LEGARA

Salviniren etorrerak Lega Norden zenbait oinarri ideologiko kolokan jarri ditu. Hainbeste zigortutako Italia hegualdera elektoralki zabaltzeko pausoa eman du, diskurtso xenofoboa norabidez aldatuta. Aldaketa horren sinbolo gisa ulertu daiteke mugimenduaren izen berria. Bossiren Lega Nord zena Salvini-*ren* Lega bilakatu da.

Alderdiaren europazaletasuna ordezkatu dute Europar Batasunaren aurkako jarrera zuzenagatik. Abenturaren hasieran beren burua ateo gisa aldarrikatzen zutenek, Europa kristauaren eta familia tradizionalaren defendatzaile gisa definitzen dute beren burua egun. Pasa den urteko hauteskundeek Italiako gobernura eraman dute Lega. Bossik amestutakoa lortu du Salvinik, babes

MATTEO SALVINI UMBERTO BOSSIREKIN, IRAGANEKO ARGAZKIAN. SALVINI HORRELA KO KAMISETA JANTZITA IBILTZEN ZEN. HALA ERE, EZ DU SEKULA EUSKAL HERRIKO ETA KATALUNIAKO INDEPENDENTISMOAREKIN ALIANTZARIK EGITEA LORTU, BERE ALIATU NATURALA ESKUIN MUTURRA IZAKI.

taktikoetatik haratago, gobernutik etorkin eta gutxiengoaren aurkako neurriak martxan jarri dituzte. Lan horretan berekin agintean den 5 Izar Mugimendua (M5S) oztupo izan beharrean laguntzaile du. Orain, gauza berbera lortu nahi du European eta horretarako bidelagun bila hasi da Salvini.

Bossik inoiz lortu ez zuena lortu du Salvinik: Erromako Gobernutik xenofobia instituzionalizatzea. Gauza berbera lortu nahi du European

Etorkinen aurkako erasoak hirukoiztu egin dira Lega boterera iritsi zenetik,

Intolerantzia, Xenofobia eta Arrazismoaren Aurkako Italiako Legebiltzarreko Batzordearen datuen arabera. Buruzagiak aldatu badira ere, xenofobia berdinean sustatzen dute. Steve Bannon eta enparauak Salvini aukeratu dute Europar Batasunaren kontrola eskuratzen saiatzeko maiatzeko hauteskundeetan. Azken inkesten arabera *legistak* lehen indarra izan daitezke Italian. Bitartean, Potere al Popolo bezalako esperientzietatik kanpo, desagertzeaz da kontinente zaharrean historikoki berebiziko pisua izan duen Italiako ezkerre, espazio okupatu eta borroka zehatzetatik at. Faxismoa Bruselarako martxan da eta zenbait herrialdetan ezkerre ez da inondik ageri. Instituzioetan ez egoteak esan nahi duenaren inguruan hausnartu dezatela batzuek, baita gure herrian ere. Ultraeskuin oso argi baitu hori. ●

Gazteentzat

Barnetegiak eta ikastaroak

ekainetik aurrera

Bakaiku eta Bilbon

Gabriel Aresti

euskaltegia

www.gabrielaresti.eus